

KOOLITÖÖ ALGUSEST 1944. A. SÜGISEL

1943./44. õ.-a. kevadtalvest sõja lõpuni olid saksa sõjaväeosad majutatud koolimajja. Ainult osa ruume olid vabad koolitööks. 1944. a. sügisel (septembris) lähenes Punaarmee Simunale. Kartes kohapeal lahinguid, lahkus suur osa kohapealseist elanikest Simunast.

Nõnda jäid asutused valveta, ka koolimaja. Tegelikult sakslased ei osutanudki vastupanu ja Punaarmee marssis Simunasse sisse 20. sept. 1944 ilma lahinguta. Ka kõrvaleläänud inimesed tulid kodusse tagasi. Selle aja sees olid aga kodud ja asutused teadmata kelle poolt rüüstatud. Nii oli koolimajas palju õppevahendeid ja raamatuid kappidest välja võetud ning segipaisatud põrandale loobitud. Osa paremaid asju oli aga ära viidud, nagu mikroskoop, kitsas-filmiaparaat, kaks õmblusmasinat, palju tööõpetusalaseid tööriistu jpm.

Sissemarssinud Punaarmee tahtis koolimajja paigutada oma üksusi. Sel otstarbel oli koolimaja põrandal olev praht koos sinna sattunud väärtuslike õppevahenditega oskamatute koristajate poolt viidud puukuuri, kust õpetajad

hiljem tarvitamiskõlblikud esemed üles otsisid. Punaarmee siiski koolimajja ei asunud peale väikesele telefoniliini parandajate üksuse lühikeseks ajaks. Koolimaja ja ümbrus suudeti 9. oktoobriks niivõrd korrastada, et seal võidi pidada Simuna ümbruskonna õpetajate koosolek, kus esinesid Rakvere rajooni haridusjuhid ettekanetega olukorrast ja koolitöö jätkamisest.

Koolitöö algas 1. nov. 1944 seitsme klassikomplektiga. Raskusi oli kaadri komplekteerimisega. Endine koolijuhataja ei ilmunud tagasi. Tema asemele määrati endine õpetaja K. Oitmaa. Viimane ei olnud eelmisel õppeaastal õpetaja. Endisi õpetajaid jäi kohale 4, uusi tuli 4, kokku 9 õppejõudu. Olgu märgitud, et üks õpetaja (V. Nelson) arreteeriti nääriõhtul 29. XII 44 omakaitseesse kuulumise pärast. Edasi töötas kool 8 õpetajaga. Õpilasi oli 173.

Uues olukorras töötades oli palju raskusi. Tuli palju uusi määrusi ja korraldusi, mis nõudsid enesetäiendamist. Majanduslikest raskustest mõned:

1. jalatsite ja rõivaste nappus;
2. küttepuude puudus — kool seisis 18.—20. det., alates aprillist kuni kevadeni olid klassiruumid kütmata, õpilased ja õpetajad olid klassiruumides palituses;
3. ei olnud elektrit ega petrooli kodudes, elektrit polnud ka koolimajas;
4. osa õpikuid ilmus trükist alles kevadel.

Puudustkannatavate õpilaste toetuseks andis täitevkomitee haridusosakond 21 paari jalatsid, 10 m puuvillast ja 10 m villast riiet, ühe tööüliskonna, ühe paari puld-kindaid, 467 rubla raha. Hariduse Rahvakomissariaat andis 112 rubla. Toetused jaotas lastevanemate komitee peamisel punaarmee laste ja sõjas kannatada saanute lastele.

Kuid ühiseil pingutusil sai siiski koolikursus omandatud rahuldavalt, nii et kevadiste eksamite tulemused olid enamuses head ja väga head.

Koolikord oli täiesti rahuldav. Lapsed olid ju suures enamuses maakodudest — taludest, kus elu oli ikka rahulik.

Pensionär K. OITMAA